

Esinti

Ülkü AYVAZ

Büyükanne benzersiz bir insandı, kim bulgur kurutulmak için serilmiş hasıraltından kısmet peşindeki yılanı görünce elinin kenarıyla tak diye vurup ikiye ayırmıştır ki? İki parçadan birini peşkir tutuyormuş gibi iki parmağıyla alıp öteye fırlattıydı... Öbür yarısı -baş ordaydı- tersi tarafa attı. Hasırdan bir avuç haşlanmış bulguru ağzına attı o an, sonra benim ağzıma doldurdu; lezzetliydi, çiğneyip yuttum iştahla, baktım başı olan yılan kıpraşıp duruyor, ot gibi titriyordu rüzgârsız bayırda. Sonra öbür yarısı da -kuyruk yılan- titriyordu... Birbirine yaklaşıyordu iki yılan da.

:Ülkü

Büyükanne, dedeye bağıyor bayır yukarısından, diyor ki: “Herif, çocuğu getir, ekmek yiyeceğiz.” Bu başka gündü.

Çiçekli entarisinin koca bir cebi vardı. Sihirle dolu bir cepti bu. Hep içinde iki sarı leblebi olurdu çünkü. Gün uzundur ama hep içinde beklemek vardır. Ne güzeldir beklemeler... Çünkü zaman o cepteki leblebileri -hani dediydim iki sarı...- hemen çıkarıp dişlerime buyur ederdi. O ne lezzetti, ne!

Leblebiler hiç bitmezdi; iki taneydi ya, bitmezdi, bin yıl hep çıkarıp veriydi.

Gündüz, ne yalan gece dahi cepleri arardım aramasına ama hiçbir şey bulamazdım. Bu leblebi tarlası neredeydi? Hiç yok olmayan o iki tane, nasıl doğup üriyordu? Ve neden hep hep hep iki tane idi?

Büyükanneyle bayırda şifalı otlar ararken, ah bir göze! İncecik su damarı yukarı doğru fıskırıyor ‘üç parmak.’ Eğilip su içerdik. Şimdi ne diye yalan söylemeli, su içme sırası neneme gelince cepler kendini gözlerime buyur ederdi; el çabuktur... Fakat boş! Bu leblebiler nerede yeşerip lezzet bulur ki?!

Çamur mamur dinlemezdi nenem, bir yeşil ot görmeyegörsün, alır -yine- cebinden çıkardığı yufkanın arasına sarıp çiğnerdi. Derdi ki bana: ‘Ye.’

Dağın taşın donduğu soğuk gecelerde nenem göğsünde uyuturdu beni. Masal falan gibi şeyler anlatırdı; “Ne kız oldum ne gelin..” Sonra, eşkıyalık yapmış kardeşi falan, hükûmet meydanda asmış onu, dili dışarıdaymış filan.

Öyle sıcak... Arada yatar uyurdum.

Bin yıl geçti. Nenem bayırın yamacında tam adım atacakken durmuş, durmuş da eve doğru bakıyor, o soğuk eve. Birden sanki yürüyecekmiş gibi hareketleniyor ya, sadece görünüşte böyle, kımıltılı sol ayağını ileri atmasından ibaret. O kadar...

Haa... Entari -çiçek desenli- aynı entari, koca iki cep de öylece yuvasında.

Entari, nenem hep gri..

Bayır yeşil; orada kır çiçekleri kendi renklerinde. Büyükanne gri.

Yetmiş yedi çaputtan bir gömlek dikmişti bana Büyükanne. Kalan gri bir parçayı da eprimiş o entari cebine yama yaptıydı.

Lanet gri bütün entariyi sonradan sardı demek ki.

“Oğlum rüzigâr unutma o da unutmaz insandır ya usulca derinde deri derin çizdi dere yataklarında derinlerde yara var ya hadi ninna.....”

Aradan bin yıl geçti. Büyükanne hep bayırda, öylece durup kendini gözle-rime buyur ediyor. Dudaklarında bir usul türkünün nağmesi var; hissediyorum bunu, hatta işitiyorum da... Kimi zaman elinden geliyor ses, rüzgârı avucunun içinde tutmuş da nağme orada saklı kalmış sanki... Nenem hiç kımıldamıyor; o kara soğukları memelerinde tutmuş, tutmuş da bayır aşağı sesleniyor yine: “Çocuğu getir, ekmek yiyeceğiz.”

Rüzgâr şimdi katmış önüne beni, biliyorum çok uzaklara... Bedenim küçülüyor her dakika; ufalanıp toz olacağım, biliyorum bunu.

Şu bin yıl sonra... Entaride bir çiçek, pırıltısıyla kendine çekiyor beni... Kenarları sarı bir çiçek bu, içeriye doğru yeşilimsi haleler, ortası birden mavi.